

umor šentilskega pismonoše Ludvika Zunka. Zločin je zagrešil 18. nov. l. l. Karl Adler, katerega bo sodil mariborski veliki senat proti koncu tega meseca, ker je preiskava zaključena in je tudi državno pravdnštvo končalo obtožnico.

Okradena hlapca in krošnjar. Neznani zmovič je odnesel iz shrambe pri mesarju Vlahoviču pri glavnem kolodvoru v Mariboru obleko dvema hlapcema in enemu krošnjarju. Antona Weissa je oškodoval za 940 Din, Alojza Satlerja za 800 Din in krošnjarja Mateja Dukariča za 100 Din.

Nad vinačarije so se spravili. Po okolici Gornje Radgone se klati vlomilska tolpa, ki je vzela na muho viničarije. V Kočkem vrhu je bilo vlomljeno v viničarijo posestnice Marije Jerič iz Kraljevcev. Dolgoprstneži so odnesli iz kleti 70 l vina in iz stanovanjske sobe zastore z oken in razne druge predmete. Banda je priredila v viničariji pravo popivanje in je končno izlila preostanek vina v škaf z apnom, da je postalo neužitno. Od tam so se podali lopovi k sosedu Antonu Kocuvan in so mu ukradli iz kleti 50 l vina ter 40 l žganja. — V Peščenem vrhu so izpili gotovo isti storilci v viničariji Jurja Torn nekaj litrov vina in so vzeli seboj vrečo ovsa. Končno je še izmaknila tatinska družba iz viničarije posestnika I. Matajca 26 l žganja in je zginila z obilnim plenom v noč.

Ugotovitev osebnosti dekle, ki se je vrgla pod kamniški vlak. Zadnjič smo poročali, da se je vrgla na Ježici pri Ljubljani pod kamniški vlak neznanka. Gre za 17 letno Slavko Košiček iz Trnovega, ki si je vzela življenja iz nepojasnjenega vzroka.

Roparska napada. V bližnji okolici G. Radgone sta se zgodila zadnje dni dva roparska napada. Ko se je vračal mizar-ski mojster Ivan Zemljč iz Pregrade pri Gornji Radgoni pozno zvečer na kolesu proti domu, sta se zakadila vanj ne daleč od hiše posestnika Antona Sukiča našemljena neznanca in sta mu iztrgala listnico

s 1400 Din, katere je prejel istega dne za svoje izdelke. Tolovaja sta vrgla Zemljčovo kolo v Muro in zginila v temno noč. — V isti noči se je pojavila cela tolovajska družba pri krčmi Ivana Kukovca v Lomanošah. Neznanci so skušali skozi okno udreti v pritličje. Ropot je čul že dalje časa bolani gostilničar. Poklical je hčerko in ta sosedo, pred katerimi so pobegnili vlomilci.

Napaden je bil zvečer v kolodvorskem drevoredu v Ptuj od štirih neznancev hlapec Vincenc Štrafela. Eden od napadalcev ga je zabodel v desno roko. Štrafela se zdravi v ptujski bolnici.

Mesarski pomočnik ustrelil sebe in poročeno žensko. Ne daleč od mesta Čako-

V tem času blagoslovja pravoslavna cerkev reke v Romuniji na ta način, da potopijo v vodo blagoslovljen križ. V Bukarešti je vrgel romunski kralj Karol križ v reko Dimbovita. Slika nam predstavlja, kako dvignejo romunski kmetje križ iz dna reke in ga poljubljajo.

vec v gozdu so našli v mlaki krvi in še malo živega 23letnega mesarskega pomočnika Dragotina Markovič iz Ljubljane, ki je bil v zadnjem času zaposlen v Čakovcu. Poleg njega je ležala ustreljena z dvema krogla ženska. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je Markovič še živ in so ga prepeljali v čakovsko bolnico, ženska pa mrtva. V ustreljeni so prepoznali 33-letno Elizabeto Zadravec, ženo ključavničarja Stefana Zadravec. Omenjena je vzdrževala nedovoljeno razmerje z Markovičem, njen mož ni hotel ničesar slišati o ločitvi zakona in radi tega sta si izbrala zaljubljenca prostovoljno smrt.

Zaloigra na gostiji. V Belici pri Čakovcu so obhajali te dni imenitno gostijo v hiši bogatega kmeta Bakse. Med časom ko so se mudili gosti v cerkvi, se je zgodila doma huda nesreča. 17 letni Martin Baksa je doma v povzdigo dneva streljal iz samokresa. Njegov 17 letni bratranec Stefan Baksa je tudi hotel streljati in ker mu ni dal Martin radevolje revolverja, sta se začela fanta zanj boriti ter se je Martin izmikal z orožjem v višini Stefanove glave in prs. Naenkrat je odjeknil strel in Stefan se je zgrudil mrtev s prestreljenim srcem. Gostija se je takoj spremenila v splošno žalost.

Izpred sodišča.

Radi vloma eno leto ječe. V noči na 18. sept. l. l. je bilo vlomljeno na Košakih pri Mariboru v trgovino Jožefa Puncer. Zginilo je bilo blaga za 17.000 Din. Zandarji iz Murskega Središča so izsledili kose pri Puncerju ukradenega blaga pri 33-letnem delavcu Francu Kamenarju v Merhatoveh, ki je bil v Mariboru 15. jan. obsojen na 1 leto ječe.

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Uganka staroveške gradbene umetnosti

Pri nekem izkopavanju v Tuirnu so našli v globini kakšnih deset metrov pod cestno površino na plast peska, o katerem si spočetka niso mogli razložiti, kako je prišla tja. Natančnejša preiskava je pokazala, da gre za isti pesek, kakršnega ima reka Sangone, ki teče mnogo kilometrov od Turina. Zadel so torej očitno na ostanke starega širokega prekopa, ki je vodil od te reke do taborišča rimskih legionarjev, ki je bilo ob sedanji južni meji mesta. Prekop je bil zgrajen, kakor je razvideti iz ostankov, zelo skrbno. Njegove stranske stene sestoje iz mase, ki je podobna cementu in je za vodo popolnoma nepropustna. Ta

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

Zdaj sta nekaj časa korakala molče. Ko sta prišla mimo Gorenč, je Gašpar zopet zapel:

»Včeraj je lilo, danes še bolj, jutri bo spet koj, pojutri še bolj. Pa en rajniš al' dva vsak za streho rad da, vsak za streho rad da, ko je Gašparjeva.«

Čeprav je tako vabljivo pel, tudi tu ni nič prodal, še celo kregali so se ljudje:

»Ti presneti coprniki; dež nam delaš, da bi več skupil!«

»Coprniki« pa se je od srca smejal.

Blizu Rut sta Gašpar in Anza srečala moškega in žensko, ki sta bila prav sumljiva na pogled. Oblečena sta bila nemarno; plaho sta se ozirala in hitela, kakor da se jima zelo mudi. Gašparja in Anzana sta se na daleč izognila, moški si je pokrnil obraz s kapuco, ženska pa z ruto.

»Dobro jutro!« je pozdravil Gašpar. »Kam pa, kam tako hitro?«

»Tja, odkoder terci pridejo,« je zabundal potepuh in začel še bolj na dolgo korakati, tako da ga je ženska komaj dohajala.

2

»Mojster Gašpar,« je rekel grofov jagar, »dejal bi, da bi bilo vredno pogledati, kaj nosita ta dva na hrbtu.«

»Res, tema pa ne bi zaupal,« je odgovoril možic; »moški je tak, da ga ne bi hotel na samem kje srečati.«

»Ali naj stopim za njima, da ju malo preptipljem?«

»Za božjo voljo: nikar! Take vrste ljudje so ti vsega kos. Menda te ne miče, da bi te z nožem med rebra; mene že ne.«

»Paaa, takih krot se ne bojim.«

»Kar pusti jih! Kjer te ne srbi, se ne kremplji! Po krivem ju pa tudi ne smeja soditi.«

Videti je bilo, da bi se bil Anza najrajši obrnil in udaril čez ona dva; vendar pa je poslušal Gašparja.

Ko sta prišla v Rute, sta se ustavila v gostilni. Poprašala sta za onima potepuhoma, če so ju kaj videli, pa nihče ni kaj vedel.

Izza Rut je zavila pot v gozd in vodila eno uro po lesu. Ker je dež prenehal, je Gašpar zaprl svojo košato streho; moral pa jo je kmalu spet odpreti, ker je z dreves močno kapljalo. Anza je menda šele zdaj opazil, kako težko možic nosi.

»Mojster Gašpar,« je rekel, »daj, bom jaz nesel; si boš malo počil!« V tem je že prijel za jermen in za obilni svezjenj dežnikov.

»Nak, za nič ne!« se je mozek branil. »Še svoj živi dan si nisem najel koga, da bi mi nosil. Slab

Slovenska Krajina.

Sramota za naš kraj je grdo preklinjanje. Na Goriškem je nad 20.000 luteranov in ti so znani po preklinjanju širom naše Krajine. Ker živijo katoličani med luterani, so se žal že tudi nekateri katoličani navzli tega grdega preklinjanja. Mislim, da obstaja neki zakon, ki pod kaznijo prepoveduje javno bogokletje in drugo kletev. Pa kaj nam pomagajo zakoni, če se ne izvajajo. Če se bo peljal kak tujec z vlakom od Sobote do Hodoša, se bo gotovo zgražal, četudi ne bo »klerikalec«. Je res neznosno potovati s takimi ljudmi. Tu se začne: Vrag je v njegovem Bogu, njegovega vražjega Boga, prekletega Boga, konča se z Marijo in svetniki. Če tudi so to skoraj vedno luterani, mislimo, da velja zakon za vse. Priporočam b' za vsak kupej napis, kot jih imajo na Hrvaškem, da olikan in pameten človek ne kolne. Odpravimo to sramoto, ki nas tako ponižuje.

Sv. Sebeščan. Za božične svetke so tudi naše šole dobile nekaj blaga za obleko siromašne dece. Pa vseeno veliko potrebnih ni dobilo obleke. Zato je tukajšnji župnijski urad še posebej zaprosil banovino za podporo in res smo dobili še 35 m blaga za siromašne otroke, in tovarna baba je poslala 100 Din župnijskemu uradu tudi v ta namen. Banski upravi se tem potom najlepše zahvaljujemo za podporo in istotako Batl. — Pust, ta čas presneti, nam bo ušel in ne bo nič gostilvanje. V dolnjem Prekmurju se mladina ženi okrog 20. leta, dekleta tudi že s 16 do 17 leti, tu pri nas na Goriškem je pa drugače. Tu imamo dosti fantov starih okrog 30 let, pa še premišlujejo, ali bi ali ne bi. Tako je prav, zakon je nekaj resnega in zato je treba dobro

Gasilec

ni samo mož, ki ogenj gasi,

GASILEC

je tudi strokovni list slovenskih gasilcev in samarijancev. — V letu 1937 bo izhajal v pomnoženi obliki in prinašal zanimive članke o stvarstvu in druge, ki jih bodo ponazorjevale slike in črteži.

Naročite »Gasilec« v Mariboru, Koroška cesta 5. Stane samo 20.— Din. — Izide 12krat na 28 straneh.

premisli. Če ne bo nič porok, pa bodo po stari navadi v nekaterih vaseh vlačili bor.

Podtaknjen nežigosan vžigalnik pred sodiščem. Na zatožni klopi v Mariboru je sedel 15. jan. 31 letni graničar Vladimir Milosavljevič. Njegov tovariš Vujadin Knežević pa se ni odzval pozivu k razpravi. Obtožnica pravi, da sta imenovana v Karovcih na jugoslovanski-madžarski meji v Slov. Krajini podtaknila posestniku Antonu Centali nežigosan vžigalnik in sta ga obdolžila tihotapstva. Centala je bil obsojen in ga je šele državni svet oprostil. Pozneje je zvedel od drugih graničarjev, kaj sta mu učinila mejna stražnika iz maščevanja. Zadevo je prijavil. Med preiskavo je prišel k njemu Milosavljevič in se je pogodil z njim za 4000 Din, če odstopi od tožbe in mu je dosedaj plačal 3000 Din. Milosavljevič je bil obsojen na 1 mesec in 7 dni strogega zapora.

obraževalno društvo redni občni zbor. Podali Vam bomo obračun o delu v pretekli dobi ter z vedrim obrazom pogledali v bodočnost. Pridite na občni zbor, da strnemo naše vrste in prav krepko tudi v novem letu poprimemo za prosvetno delo.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Preteklo nedeljo je priredilo tukajšnje Prosvetno društvo v svojem novem Cerkvem domu lepo pretresljivo predstavo »Mlinar in njegova hči«. Ljudstvo, večinoma domačini, je napolnilo velike dvorane

in odšlo, vključno temu, da je prireditev trajala nad tri ure, zadovoljno. So pa tudi vsi igralci z velikim občutjem se poglabili v svoje vloge in lepo podali vso žaloigro, ki tako nazorno kaže boj deklisknega srca, ali naj ugodi svojemu srčnemu nagnjenju, ali pa se ukloni naročilu 4. božje zapovedi. V odmorih je nastopil prvi-krat v širši javnosti naš mladi tamburaški zbor, ki mnogo obeta. Da bi le vztrajali. Skratka, bil je lep popoldan, ki ga ne bomo kmalu pozabili. Tudi ob pustu nam bo Prosvetno društvo kaj priredilo in sicer zabaven in kratkočasen večer.

Ljutomer. Že dolgo ni bila naša dvorana tako polna kot ob prireditvi igre »Kralj z neba«. Po večini so igralci dovoljno rešili svoje vloge. Ob igri smo prišli do prepričanja, da morejo tako globoko in versko igro rešiti le ljudje dobrega verskega prepričanja. Zadovoljni smo bili s scenarijo, kostumi, ki jih ima na razpolago društvo samo, s svetlobnimi pojavi in končno s kratkimi pavzami med dejanji. V prihodnje pa si naj društvo blagovoli preskrbeti za tako versko prireditev še nekaj resnih orkestralnih točk, da bo celoten utis po možnosti popoln. — Marijina družba v Ljutomeru je zgubila svojo najstarejšo 86 letno družbenico v osebi Marije Semenčič, ki ji članice družbe izkazale z obilno udeležbo na dan pokopa zadnjo čast. — Prosvetno društvo pripravlja za veseli pustni čas priručno opereto v dveh dejanjih »Čevljar in vrag«.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Katoliško prosvetno društvo je na nedeljskem občnem zboru dalo obračun preteklega leta. Želimo, da bi obnovljeni odbor mogel čez leto dni poročati še veliko več veselega o uspehih društvenega dela. Pomagajmo mu vsi!

Celje. Katoliško prosvetno društvo, ki je bilo ustanovljeno 1. januarja 1907, proslavi svoj 30-letni jubilej 30. in 31. januarja. 30. januarja, zvečer je v veliki dvorani Ljudske posojilnice slavnostna akademija s pestrim programom. V nedeljo ob 10. uri predpoldne pridiga in slovesna sv. maša; na to slavnostno zborovanje v Orlovskem domu. Govori predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo na Polzeli vprizori v nedeljo 24. januarja čarobno pravljico v treh dejanjih in osmih slikah »Zaprav-

DRUŠTVENE VESTI

Fotovalne knjižnice so pripravljene. Društva, ki si jih želijo, naj nam to sporočijo! — Krov. zveza (knjižnica) v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo 24. januarja, popoldne ob treh, bo imelo katoliško iz-

kramar je, ki svoje robe sam ne nosi. Ti še strehe nimaš; dežniki bi se mi vsi zmočili.

»Hahaha, zakaj so pa, če vode ne prenesejo! Daj! Jih bom že tako držal, da se ne bodo stajali.«

Moral pa je nekaj časa otemati, da jih je mogel pograbit. Oprtal si jih je in veselo poskočil z njimi, kakor da nese volno. Nekaj dolgih korakov je napravil, iznenada pa obstal in zaklical za Gašparjem:

»Mojster Gašpar, viš, nekaj si izgubil! Nekaj zlatega, če prav vidim.«

»Zlatega kaj še nikoli nisem izgubil, ker kaj takega nimam ne, haha,« se je možak zasmeljal.

V tem pa je že zagledal nekaj svetlega na tleh. Sklonil se je in pobral kosček žide, ki je bila s srebrno nitko obrobljena, na sredi pa je bil vшит zlatnik.

»Glej ga, lažnivčka!« se je grofov jagar Anza pošalil. »Imaš pa le zlato s seboj.«

»Moja tr. reč ni,« je trdil Gašpar.

»Moja tudi ne.«

»To je moral kdo izgubiti.«

»Menda že. Kar tako ti je ne bo kdo na cesti pustil.«

»Anza, ali se ti kaj jasni?«

»Ali meniš onadva potepuha, ki sta naju tam za Gorenčami grečala?«

»Uganil si. Bog ve, če nista tega tam v Kapli kje ukradla.«

»Ako kdo kaj takega izgubi, ta mora v malhi še kaj boljšega skrivati. Čuj, Gašpar, za njima jo uberem! Vse žepe jima bom obrnil.«

»Pamet si posodi! Gotovo sta se že davno kje potuhnili. Drugega ne moreva: v Kapli pojdeva na sodnijo, naj sodnik pošlje svoje biriče za njima.«

Anza se je res vdal; zato sta pospešila korake, da bi bila čim prej v Kapli.

Ko sta ob enajstih dopoldne prišla tja, je bil ves trg pokonci. Na vseh krajih so stale gruče ljudi, ki so mahali z rokami in bili od govorenja skoraj že hripavi.

»Kaj pa je danes to?« je vprašal Gašpar, ko je stopil eni teh gruči bliže. »Ali koga na vislice vlačijo?«

»Desetkrat bi jih obesili, roparje take — ko bi jih le dobili!« se je zadri krojač Rojnik.

»Katere roparje?«

»Ali nič ne veda? Seveda, kako bosta vedela, ko pa sta šele prišla... Premislita, Našo ljubo Gospo šmarsko so nam okradli!«

»Okradli!« se je zavzel grofov jagar Anza.

»Nocoj, ko je bilo tako vreme, so vdrl v cerkev,« je hitela z besedo neka ženska, »in so Mariji vse pokradli — zlato krono in cekine in tisto verižico, ki jo je darovala gospa grofinja. — Strašno! Enega od roparjev pa so že prijeli. Kaj mislite, kdo je? Melharjev Lavrinec, sodnikov sin! Samega sod-

tvarina je še danes po mnogih stoletjih tako trda, da so imeli stroji turinskih cestnih delavcev mnogo opravka, na zadnje pa so jo mogli odstraniti le z razstrelitvami. Profesorji italijanskih tehničnih visokih šol in cela vrsta zasebnih strokovnjakov so se trudili, da bi odkrili natančno sestavo tega cementa, ki ostavlja po svoji trdnosti najboljši moderni cement za seboj, vsi njihovi napori pa so bili zaman. Vprašanje je, ali se bo sploh kdaj posrečilo, da bi rešili to, kakor mnoge druge uganke staroveške gradbene umetnosti, ki je ostala v mavel-kakšnem pogledu do danes nedosežena.

Jekljeni zobje

Doslej smo imeli že zlato krono in mostičke

iljvece. Začetek točno ob treh popoldne. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dramat. odsek Prosvet. društva ponovi v nedeljo 24. januarja v dvorani Kat. doma ob 15. uri igranje »Logarjeva sinova« in dve simbolični sliki s petjem »Ave Maria« in »Sveta noč«. Ker je igra zelo lepa in tudi obe sliki, pridite v obilnem številu. Ne bo vam žal!

Gornjigrad. Naše katoliško prosvetno društvo je priredilo 9. in 10. januarja prav lepo narodno igranje »V goliških plazovih« (Izpod Golice). Igra je prav lepo uspela. Tudi igralci so se dobro odrezali. Obisk je bil jako zadovoljiv obisk, posebno v nedeljo. Polnoštevno so se udeležili tudi naši sosedi Ksaverjanci in Bočani.

Se prav vsem lepo zahvalimo! Vabimo pa Vas še za drugič. Na programu imamo zopet lepo igranje. Kdaj bo, pa Vam še ne povemo, ker še sam ne vem. Prav vneta in marljiva delavka pri našem društvu je uradnica gđ. Vrabčeva, ki je bila tudi ob času prejšnjega režima vedno na naši strani. Zato se ji tudi lepo zahvaljujemo, kakor tudi našemu poštrenemu režiserju g. Jamniku lepa hvala! — Poživil se je tudi pri nas fantovski odsek. Imeli bomo redna predavanja vsake 14 dni. Obravnavale se bodo same važne stvari. Fantje, kateri še niste zraven, pridružite se nam, da bo lepša četa. No, tenemu ne bo žal! Drugič pa še bomo več povedali. Bog živil!

leč. Na domu so mu pevci zapeli »Oh kak grenek tužen«. Spored je vodil domači gosp. župnik S. Vršč ob abstinenci g. kaplana R. Jermana. Ob odprtem grobu se je domači g. župnik v kratkem govoru poslovil od pokojnika, orisal je vrline njegovega življenja. Pevci so zapeli »Oj prijatelj glej gomilo«. Rajni naj poživa v miru! Preostalom sožalje!

Zrkovec pri Mariboru. V nedeljo dne 17. t. m. smo dopoldne po sv. maši pokopali na pokopališču pri Deyici Mariji v Brezju posestnice Ano Lešnik v 81. letu starosti. Pokojna je bila rojena v Loki pri St. Janžu na Dravskem polju. Bila je vzorna gospodinja ter je imela vedno odprte srce za reveže. Mož ji je umrl pred nekaj leti. Pogreb se je vršil pod vodstvom g. dekana Saja iz Hoč ob obilni udeležbi in ob spremstvu zrkovske požarne brambe, katere podporni članica je bila rajna. Naj ji bo zemlja lahka, preostalom naše sožalje!

Fram. Dne 15. t. m. je umrl Moric Črnej, posestnik v Črešnjevci, star 76 let. Pokojni je bil veren mož, poštenjak, blagega značaja in dolga leta naročnik »Slovenskega gospodarja«. Zadnja leta ga je poleg drugih nesreč posebno potrla nenadna smrt edinega sina Jožefa. Naj v miru počiva!

Slivnica. V Straži pri Teharjih je dne 4. t. m. umrla gospa Marija Klajner, posestnica, v starosti 69 let. Pred dve in pol leta ji je umrla hčerka, ki je bila edini otrok, kar jo je silno potrla in ji pripomoglo v neozdravljivi bolezni do preranega groba. Rajnica je bila skrbna in daleč na okoli znana gospodinja. Bila je vzor slovenskih mater. Njen pogreb se je vršil na dan Svetih Treh kraljev na pokopališču k Sv. Lovrencu. Za njo žaluje zet Kroflič in šest malih vnukov, ki so sedaj zgornji že drugo mater. Bodi rodna družica lahka in mir njen duši! Preostalom pa naše iskreno sožalje!

Laporje. Na Videžu je dne 24. decembra preminula 82letna Kac Karolina, mati Kac Stefan, kovaškega mojstra istotam. — V Laporjski gorci je dne 28. decembra umrl 76letni Ogrino Pavel, bivši krojač. Naj v miru počiva! Njunima žalujočima rodbinama in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Črešnjevci pri Gornji Radgoni. Dne 9. t. m. je po dolgotrajni in mukopolni bolezni mirno v

Odprta noč in dan so groba vrata.

Tinje na Pohorju. Bogu vdano je tukaj umrl po kratki mučni bolezni dne 29. decembra Kos Ivan v starosti 32 let. Komaj pred enim letom se je poročil, pa je moral zapustiti ženo in 1 otroka. Rajni je bil dober mož, po poklicu trgovec na Tinju, valdar zadovoljen s svojim poklicem, prijazen in povsod priljubljen. Rad je hodil v cerkev, saj je bil dober cerkveni pevec. Pred hišo in ob grobu so mu zapeli cerkveni pevci žalostinko pod vodstvom g. organista A. Bizjaka. V prelepih besedah se je od rajnega ob odprtem grobu poslovil domači župnik g. U. Hafner. Njegove besede so izzvale žalost in sočustvovanje ne le pri sorodstvu, ampak tudi pri vseh ostalih, tako da ni ostalo suho nobeno oko. Dragi Ivan, počivaj v miru in večna luč naj Ti svetli! Ostalim naše sožalje!

Sv. Primož na Pohorju. Zadnje leto je bilo v naši mali župniji, ki šteje samo 465 duš, 19 rojstev, 14 smrtnih slučajev, 6 porok. Neizprosna smrt je pobirala zlasti koncem leta. O Božiču ste bili hkratu dve ženski na mrtvaškem odru; Terezija Frank in Jozefa Mrakič, k Novemu letu pa dva moška. Na Novega leta dan smo pokopavali skrbnega kmeta, zvestega farana, Franceta Peruša, brata našega župana g.

Alojzija Peruša. Pobrala ga je po dolgi, mučni bolezni naduha, združena z vodenico. Zvest naročnik »Slovenskega gospodarja« in Mohorjan je tudi dobro gospodaril in zapustil gospodarstvo svoji družini na trdnih temeljih. — Nad vse žalosten pogreb pa je bil drugi dan, ko je veliko število prijateljev z ubogo zapuščenno družino vred jemalo slovo od Franceta Nabernika, mladega in pridnega najemnika velike Pahornikove kmetije. Težka pljučnica, združena z vnetjem možganov ga je iztrgala po kratki pa hudi bolezni iz srede njegove družine, žene in sedem odraslih otrok. Dopolnil je komaj 35 let. — Vsem rajnim sveti naj večna luč, živim pa obilo zdravja in božjega blagoslova v Novem letu!

Marija Snežna. Dne 9. januarja je spreviden s sv. zakramenti po kratkem trpljenju mirno v Gospodu zaspal Bauman Matija iz Dražen vrha v starosti 85 let. Ako ravno je zadnja leta težko hodil, smo ga mnogokrat videli pri sv. maši ter pri popoldanski službi božji, kjer je rad prepeval Marijine pesmi. Delo in molitev sta bila njegova najboljša tovariša. Njegovega pogreba 11. t. m. se je udeležilo mnogo sorodnikov, znancev in drugega občinstva od blizu in da-

in vse je bilo iz dragih kovin, a posej bomo imeli cenejše umetne zobe in sicer: iz jekla, ali prav za prav iz pokrovanega niklja. Tak zob je zob bodočnosti, čeprav si še počasi utira pot v svet. Že l. 1920 je namški zobozdravnik dr. Hauptmaier dobil patent za zobe iz jekla, ki ne zarjavijo. Tvrdba Krupp v Essenu je izdelovala take jeklene zobe in vsak nemški zobozdravnik je bil primoran, da jih je pri tej tvrdki naročil, če je hotel svojim pacientom dati jeklene zobe. Polagoma je bilo več takih delavnic, vendar je bilo še zmeraj težavno priti do jeklenih zob, mostičkov ali zobovij. Zdaj je pa dunajski zobni tehnik Hans Tauzinsky iznašel nekaj čudovitoga. Iznašel je tako

nika sin! Falot! Babjek! Bodo že druge tudi š dobili. Je že vse na sodniji. «

Gašpar in Anza sta se spogledala.

»Kaj praviš, Gašpar, hm?« je vprašal Anza.

»Kaj pravim? Takoj morava na sodnijo, da gospodom poveva, kar veva.«

• • •

Na nizkem griču nad Kaplo je bilo starinsko poslopje, podobno gradu, s sivim stolpom in z zamreženimi okni. To je bila sodnija. Tu se je danes ob nenavadni uri vršila razprava zaradi sinočnje kraje.

Sodnik Melhar je mogočno sedel na svojem velikem stolu, in se naslanjal na okorno, težko hrastovo mizo. Na sebi je imel dolgo, črno sodniško haljo. Na njegovi levi je sedel pisar in je pridno pomakal pero v črnilnik. Na klopi pred mizo so čepeli po vrsti: gospod Frančišek Smolej, župnik šmarski, častitljiv starček z belimi lasmi; mežnar Aleš, mož s košato brado; triindvajsetletna Logarjeva Veronika, ki ji je bil mežnar ujec; hlapec Šimon in kmet Jurček. V kotu pa je stal mladi Lavrinec z zvezanimi rokami in potuhnjeno pobešal pogled.

Sodnik je razpravljaval hladno in pusto, kakor da ni beseda o božjem ropu, ampak o kaki vsakdanji kurji tatvini.

»Kako se je fa reč zgodila?« je vprašal suho, ne da bi koga pogledal.

Ker so vsi molčali, je vprašal drugače:

»Kdo je zločin odkril?«

Zdaj se je oglašil mežnar in je jel s svojim glolikim glasom pripovedovati:

»Nekaj pred polnočjo, ko je najbolj bliskalo in grmelo, sem šel gor v cerkev zvonit. Sosed Jurček in Mrkačev hlapec Šimon sta bila z menoj, da bi mi pomagala. Nekaj minut nato so prišli gospod fajnošter. V naglici od nas nobeden ni pogledal na oltar. Kmalu za gospodom je prišla naša Veronika. Medtem ko so se gospod oblačili, sem šel sveče prižgati; tedaj je Veronika zavpila: Za božjo voljo! — Marija! Skočila je pred oltar in pokazala na Marijo. V tem so prišli tudi gospod in videli smo vso strahoto: Marija je bila okradena. Tudi nabiralnik je bil razbit in stranske duri odpahnjene. Roparji so se morali že zvečer na koru kje skriti.«

»Nikar kaj česa ne prikrivajte, mežnar! Gotovo ste zvečer pozabili vse zakleniti.« mu je segel sodnik v besedo.

»Ne! Stranske duri so zmeraj zapahnjene in zvečer, ko zvonim večno luč, še pogledam, da je vse zaprto.«

»Kaj je ukradeno? Vse povejte!«

Nato je odgovoril župnik:

»Roparji so vzeli zlato kronico, zlato ogrlico, zlato verižico z dvajsetimi cekini in tenčico, ki je bila s srebrom in zlatom pretkana. Na robah je bilo na vsaki strani po pet zlatnikov.«

Gospodu zaspal občeznani in spoštovani Zemljič Leopold, p. d. Cikral. Mnogo let je bil priden in skrben gospodar na znani domačiji pokojnega narodnega buditelja in pisatelja ž. g. Dajnka. Tudi sam je bil skozinsko verjen narodnjak, naročnik katoliških časopisov in je tudi svoje otroke vzgojil v strogo katoliško-narodnem duhu. Bil je soustanovnik in večletni odbornik gornjeradgonskega bralnega društva in tudi bivši občinski odbornik. Bil je mož onega starega kova, ki je trpel in delal za pravico našega naroda ob severni meji in to ob rami tudi že pokojnega Jank. Belcl. Ob obilni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev smo ga dne 12. t. m. položili na šentpeterskem pokopališču k večnemu počitku, kjer se je še ob odprtem grobu s primernim nagovorom od pokojnega poslovil njegov nečak Joško Zemljič. Počivaj v božjem miru in naj ti bo zemljica lahka!

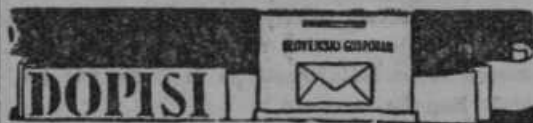
Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 10. januarja je mirno v Gospodu zaspal, previden s sv. zakramenti, dobri oče, oziroma dedek Tomaž Hofman v Bučecovcih v starosti 72 let. Bil je dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«. Pogreba, ki se je vršil 12. januarja, se je udeležilo prav mnogo ljudi, med njimi tudi domače gasilno društvo. Rajni naj počiva v miru! Preostalim sožalje!

Svetinje. 7. I. se je zbrala vsa naša župnija k pogrebu, kakor ga že dolgo ni bilo. Ta dan smo položili v grob g. Aleksandra Hedžet, posestnika iz Žeruvinec, dolgoletnega občinskega odbornika in svetovalca. Z rajnim je vlegel v grob eden tistih naših mož, ki so znali voditi občino v pravcu dobre gospodarske politike. Pogreb, ki ga je vodil salezijanski duhovnik g. J. Kostanjec iz Rakovnika ob asistenci g. p. Lekšana od Vel. Nedelje, je pokazal, kako priljubljen je bil pokojni. »Slovenski gospodar« in »Glasnik najsv. Srca Jezusovega« sta mu bila stalna gosta. Slike bo vreme in daljna pot ga nista zadržala doma, da bi ne obiskal svojega Zvečičarja. Krščanska družina in roke siromakov niso nikoli zastoj trkale na njegova vrata. Rajni je gospodaril dolgo vrsto let na Hedžetovi domačiji in je bil brat veletrgovca g. Matije Hedžet v Ljubljani, g. Feliksa, ki je trgovec v Veržuju, in g. Franca, davčnega uradnika v Ormožu. Blag mu pokoj, žalujočim naše sožalje!

Sv. Andraž v Halozah. Izredne smrti je umrla Neža Emeršič iz Skorošnjaka, zbolela je za močno pljučnico. V četrtek zvečer 14. t. m. so jo domači za hip pustili samo v sobi. V očitni zmedenosti je takrat planila iz postelje in skozi vrata zginila v mrzlo noč. Videli so še, kako je zaloputnila vrata. Hiteli so za njo, klicali, iskali, pa zginila je za njo vsaka sled. V petek so jo našli 1. pol km proč v gozdu, naslonjeno na

drevo in mrtvo! Bog ji daj mir! — V Gradišču je Gospod življenja poklical 30letnega Antona Topolovec k sebi. Mlada vdova s težko zaskrbljenostjo gleda osem pridnih otrok, ko nima zanje ne kruha in ne obleke. Kdo bi se je usmilil!

Gornji Grad. Kot prvi je v novem letu umrl po dolgem bolehanju 76letni po domače Voduški oče. Bil je prav pobožen tretjerednik. Bodi mu lahka zemljica!

Prevalje. Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah je darovala mesto venca na grob svojega dolgoletnega odbornika g. Petra Kordež v Prevaljah znesek 100 Din Dijaškemu semenišču v Mariboru, za kar ji bodi izrečena najiskrenejša zahvala!

Tinje na Pohorju. Številke o lanskem letu: 40 rojenih, 15 mrtvih, 8 porok in 2900 sv. obhajil, župnija pa šteje okoli 1200 prebivalcev. Zahajali smo radi v cerkev; fantje in moške so radi pristopali k obhajilni mizi, mnogo celo vsak mesec. Razume se, da dekleta in žene niso zaostale, marveč so hotele prednjačiti.

Šmartno pri Slovenjgradu. Vedno bolj se množe tatvine, pri katerih izginja vse, kar morejo dolgoročnejši doseči. Dne 11. januarja je bil okraden tudi Gašper Franc, kovač v Šmartnem 98. Ko je odšel iz kovačnice k večerji med 8. in 9. uro zvečer, so mu tatovi odnesli iz stanovanja kovček, dve uri, nekaj obleke in odejo. V kovčku je shranil vse svoje listine, kakor: delavsko knjižico svojo in vajenca Mirkota Gašper, dva obrtna lista, dvoje mojsterskih spričeval, domovnico, krstni list, нравstveno spričevalo in še druge papirje. Prizadet je najbolj radi odnešenih listin ter prosil vsakogar, ki bi teh katero listino kje videl, da mu jo vrne, odnosno sporoči najdbo, za kar ga bo Gašper Fr. primerno nagradil.

Jarenina. Dne 23. decembra je priredila naša šola božičnico za siromašne šolske otroke. Pod vodstvom g. učitelja Babnika so otroci najprej jako dobro igrali igro »Peterčkove poslednje

sanje«. Po igri je bilo obdarovanih z obleko, perilom in obutvijo 182 otrok. Vse darove je nabralo, oziroma naprosilo učiteljstvo samo. V Jarenini so dobili kljub velikemu pomanjkanju denarja 2013 Din. V blagu ali denarju pa so za božičnico prispevali še banska uprava in razni zasebniki iz Maribora. Vsem, ki so prispevali za božičnico, posebno še požrtvovalnemu jarenskemu učiteljstvu, v imenu obdarovanih otrok in njihovih staršev prisrčni: Bog plačaj!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Zavedamo se velikega pomena našega katoliškega tiska in zato z veliko vnemo delamo za njegovo razširitev, hvala Bogu, da z velikim uspehom. Predvsem se bo precej dvignilo število naročnikov »Slovenskega gospodarja«, pa tudi za druge naše dobre liste. Tako je prav! Dober časopis v hiši je znamenje dobrega duha v družini. So pa še družine, ki bi zmogle naročnino za kak dober list in časopis, manjka pa žalibog zavednosti, ali pa je vzrok nerazumevanje časa. Kolikor mogoče, bi naj imela vsaka premožnejša družina vsaj eden dober list.

Devica Marija v Brezju. V nedeljo se je vršila proslava peterih požarnih kraljevičev Tomislava, kateri je krovitelj jugoslovanskega gasilstva. Gasilci so se udeležili v lepem številu sv. maše, ter so imeli potem sestanek, na katerem se je spomnil župni predsednik tega svečanega dneva. Proslava se je vršila v vzornem redu.

Fram. Na praznik Svetih Treh kraljev se je otvorila v Framu kmetijsko-nadaljevalna šola, ki jo redno obiskuje 30 mož in fantov. Poleg domačega šolskega upravitelja so že prišli predavati tudi okrajni referenti iz Maribora in takrat pride še mnogo več občinstva. Res koristna je taka ustanova našemu kmečkemu ljudstvu,

»Koliko so te reči vredne?«

»Tega ne vem. Vprašati bi bilo treba gospo grofinjo, ki je vse te dragocenosti lansko leto darovala. Takole bi jih cenil, da so bile kakih osem sto goldinarjev vredne. Sicer pa boste, gospod sodnik sami tudi vedeli.

»Jaz ne vem nič. Nikoli nisem bil v šmarski cerkvi.«

»Gospoda sodnika v nobeni cerkvi ni videti,« se je predrznila Veronika.

Sodnik ji ni odgovoril ne z besedico, niti zmenil se ni, ampak je suho nadaljeval:

»In v nabiralniku? Koliko je bilo tam denarja?«

»Tudi tega ni mogoče natanko povedati,« je odvrnil župnik. »Zadnje čase je prišlo v Šmarje kakih tisoč romarjev. Ne bo preveč, če rečemo, da so darovali pet sto krajcarjev in pet sto grošev.«

»Kaj se je zgodilo, ko ste tatvino odšli?«

»To ni tatvina, to je božji rop,« se je razvnel mežnar, »ko smo ga odkrili, smo prenehali z zvo-njenjem proti nevihti in smo začeli plat zvona biti. Kar koj se je zbralo kakih trideset moških, ki so mislili, da kje gori. Ko so izvedeli, kaj se je zgodilo, so preletali pol planine da bi razbojnika prijeli, pa niso nobenega sledu mogli najti. Edino Veronika je srečala enega od njih, pa že poprej, ko je šla v cerkev.«

»Naj sama pove! Toda na kratko!«

»Mnogo kaj nimam povedati,« je dejalo dekle odločno, »hotela sem v cerkev, da bi bila pri molitvi, in sem stopila na pokopališče. Tedaj je priletel zadaj okoli cerkve moški, ki je nesel nekaj belega pod pazduhom. Ko se je zablistalo, sem ga spoznala; bil je Melharjev Lavrinc, gospoda sodnika sin. Zagledal me je in zaklel, potem pa jo udrl navzdol. Že sinoči se je potikal okoli Šmarja in je zgoraj pri studencu sitniral okoli mene.«

»To ni res,« se je zadržal obtoženi v kotu; »ne verjemite ji, oče!«

»Tudi nismo oče, ampak sodnik,« je rekel stari Melhar hladno in mirno.

»Ta ženska se je odnekod pritepla in nihče ne ve kaj prida o njej. Jaz še govoriti nočem z njo,« se je kregal sodnikov sin.

»Kaj si upa ta človek!« je zagrmel mežnar. »Naša Veronika ni nobena ženska in pritepla se od nikoder ni. Njen oče je bil častit mož v Celovcu in njena mati je moja sestra — Bog jima daj dobro, oba sta že rajna! Pred tremi leti sta ji oba umrla, in ker drugih sorodnikov nima, sem jo jaz vzel k sebi, ker sem ji ujec.«

»V vsem Šmarji in v vsej Kapli ni bolj pridnega dekleta kakor je Veronika,« se je oglasil Jurček.

»Vsi jo častijo, ker otroke tako lepo uči,« je dodal še gospod župnik. »Pozna se ji, da je pri uršulinkah v šolo hodila.«

zvani oblikovalec za kro-ne, pripravo, ki omogoča slehernemu zobozdravniku brez vsakršnega truda izdelati jeklene zobe. Zaeno je Tauszinsky iznašel pravilno zlitino, kromov nikelj, ki ni le za več ko za dve tretjini cenejši ko zlato ali platina, marveč je tudi trpežnejši in pripravejši za v usta. Zob iz belega niklja nima le primernejše barve za zobe ko zlato, marveč se sploh ne da uničiti in da je nemogoče pregristi ali obdrgniti. Tak zob je trši ko zlato ali platina in je lažji. Mimo tega zobovju iz kromovega niklja ne škodujejo nikakršne kemične spojine in nikoli ne spremeni spojine in nikoli ne spremeni barve, marveč je vedno čisto in belo. Najvažnejše je pa to, da je cenejše.

(Dalje sledi.)